

Asianro IIS/476/10.02.03.00/2023

147 § AK 385 Kirkkoaukio ja kulttuurikeskus asemakaavan muutos

Tekninen lautakunta 15.11.2023 § 147

Toimialajohtajan päätösehdotus

Tekninen lautakunta hyväksyy asemakaavan muutosluonnoksen ja asettaa sen nähtäville sekä pyytää lausunnot seuraavilta tahoilta:

- Pohjois-Savon ELY-keskus
- Pohjois-Savon liitto
- Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
- Pohjois-Savon pelastuslaitos
- tekninen jaosto
- sivistys- ja hyvinvointilautakunta
- Ylä-Savon ympäristölautakunta
- nuorisoneuvosto
- ikäihmisten neuvosto
- vammaisneuvosto
- Iisalmen Luonnon Ystävien Yhdistys ry
- Iisalmen Yrittäjät
- Iisalmen Seudun Yrittäjänaiset
- Iiden ry
- Ylä-Savon Kauppakamariosasto
- Kaisanet Oy, Telia Finland Oy
- Savon Voima Oy / Kaukolämpö ja sähköntuotanto
- Iisalmen Vesi
- Ylä-Savon Vesi Oy
- Savon Voima Verkko Oy
- Iisalmen kaupunki, toimitilat

Päätös

Hyväksyttiin.

Asemakaava-arkkitehti Hannele Kelavuori oli asiantuntijana kokouksessa.

Valmistelu

asemakaava-arkkitehti Hannele Kelavuori, puh. 040 8302783

Kirkkoaukion ja kulttuurikeskuksen asemakaavan muutostyö on edennyt kaavaluonnosvaiheeseen. Kaavoitus on käynnistynyt, koska alueen

Iisalmen kaupunki
p. 017 272 31
kirjaamo@iisalmi.fi,
etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

asemakaavat on todettu vanhentuneiksi ja ne tulee uusia. Työssä selvitetään mm. alueen kulttuuriympäristön arvot, sillä Kirkonmäen alue on saanut statuksen "valtakunnallisesti arvokas Kirkkoaukio ja puistoakselit" asemakaavan tekemisen jälkeen ja kulttuurikeskuksen asemakaava taas on ajalta ennen kulttuurikeskuksen rakentamista. Kulttuurikeskus edustaa modernia rakennusperintöä, jota on arvotettu viime vuosina sekä paikallis- että maakuntatasolla. Kaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidettiin nähtävillä 11.-29.9.2023 ja sen aikana järjestettiin yleisötilaisuus. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan saatiin lausunnot Pohjois-Savon ELY-keskukselta ja Kuopion kulttuurihistorialliselta museolta, eikä niissä ollut huomautettavaa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman liitteenä oli selvitys Iisalmen kulttuurikeskuksen rakennushistoriasta. Selvitys on tehty vireillä olevaa kaavahanketta varten ja siinä on kuvattu mm. kulttuurikeskuksen rakentamiseen johtanutta suunnittelukilpailua arvosteluperusteineen sekä rakennuksen arkkitehtuuria, nykytilaa ja säilyneisyyttä.

Kaavaluonnos on valmisteltu ottaen huomioon ylempiasteisten kaavojen (maakunta- ja yleiskaava) ohjausvaikutus ja alueella olevat valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön arvot. Kirkkoaukio rakennuksineen kuuluu tähän valtakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön (RKY). Myös kulttuurikeskus nostetaan RKY-kohteen kuvauksessa esiin, mainiten sen korostavan monumentaaliaukion arvoa muiden aukioon rajautuvien arvorakennusten ohella. Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2030 on osoitettu RKY-aluetta ympäröivä alue maakunnallisesti merkittävänä, johon mm. kulttuurikeskus sisältyy. Tällä alueella suunnittelumääräyksen mukaan on alueen tai kohteen suunnittelussa otettava huomioon rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuudet ja ominaislaatu ja alueen tai kohteen erityispiirteitä tulee vaalia. Yleiskaavassa suojeltavina rakennuksina on osoitettu lyseo, Juhani Ahon yläaste, vanha paloasema (osa nykyistä LUMA-keskusta), Pyhän Ristin kirkko ja kulttuurikeskus. Yleiskaavan mukaisia käyttötarkoituksia alueelle ovat toteutuneen tilanteen mukaisesti puistoalue, yleisten rakennusten korttelialueet ja pysäköintialueet. Uutena ja olennaisesti muuttuvan maankäytön alueena on Kirkonmäen rakentumaton tontti Savonkadun ja Ilvolankadun kulmauksessa.

Kaavaluonnoksessa lyseo, Juhani Ahon yläaste, vanha paloasema, Pyhän Ristin kirkko ja kulttuurikeskus on osoitettu suojeltavina rakennuksina (sr-merkintä). Kaavaluonnoksessa kulttuurikeskuksen osalta suojeltavaksi on osoitettu osa sisätiloista siten, että niiden tilajaon periaatteet ja aukotus tulee säilyttää. Näitä tiloja ovat salit, keskeiset aula- ja lämpiötilat, kahvio sekä keskeiset kirjastotilat. Lisäksi aula-, kahvio- ja lämpiötiloissa myös lattia- ja

seinämateriaalit tulee säilyttää ja tarvittaessa uusia mahdollisimman hyvin alkuperäistä materiaalia vastaavalla materiaalilla. Aula- ja lämpiötiloissa tulee myös pyrkiä säilyttämään alkuperäiset kiinteät kalusteet. Kaavaluonnoksessa Kirkkopuistonkadulla olevat pysäköintipaikat kulttuurikeskuksen ja Kirkkopuiston välissä varataan kulttuurikeskuksen pysäköintikäyttöön. Katualueet ja liikennöinti säilyvät muutoin ennallaan. Kaavaluonnoksessa Kirkonmäen osalta noudatetaan pitkälti alueella voimassa ollutta asemakaavaa. Rakennusoikeuksia on nostettu maltillisesti toteutunutta tilannetta vastaamaan ja kulttuurikeskuksen rakennusoikeutta on nostettu 8000 k-m²:iin. Kirkonmäen puistoalueen osalta kaavaluonnoksessa annetaan määräyksiä puistoalueen säilyttämisen, suunnittelun ja mahdollisten alueelle kohdistuvien muutosten ohjaamiseksi.

Vaikutusarviointi

Asemakaavaan sisältyy MRL:n mukainen vaikutusten arviointi. Iisalmen kaupungin strategisista tavoitteista hanke toteuttaa tavoitetta: 2. Ihana Iisalmi

- rakennamme toimivaa, viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä eri käyttäjäryhmien tarpeet huomioiden
- toimitilamme ovat terveellisiä käyttää ja edistämme vähähiilistä rakentamista
- yhdyskuntarakenteemme on tiivis, ja toimiva palveluverkko on hyvin saavutettavissa, liikuntareitit ja puistot houkuttelevat ihmiset liikkumaan
- vaalimme kaupungin arvokasta historiaa ja kulttuuriympäristöämme

Vaikutus on pitkävaikutteinen. Päätöksellä ei nähdä olevan erityisiä yritysvaikutuksia.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Kaavoituspäällikkö ja asemakaava-arkkitehti, ote
kaavavalmistelijat, kuulutus
rakennusvalvonta, ote
lausuntopyynnöt

Liitteet

AK 385 Kirkkoaukio ja kulttuurikeskus, kaavaluonnos

Oheisaineisto

Yhteenveto osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saaduista lausunnoista

Selvitys Iisalmen kulttuurikeskuksen rakennushistoriasta

Kaavamuutoksen myötä kumoutuva kaava

MUUTOKSENHAKU

1. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta

1 A. Päätöksestä ei saa tehdä kunnallisvalitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

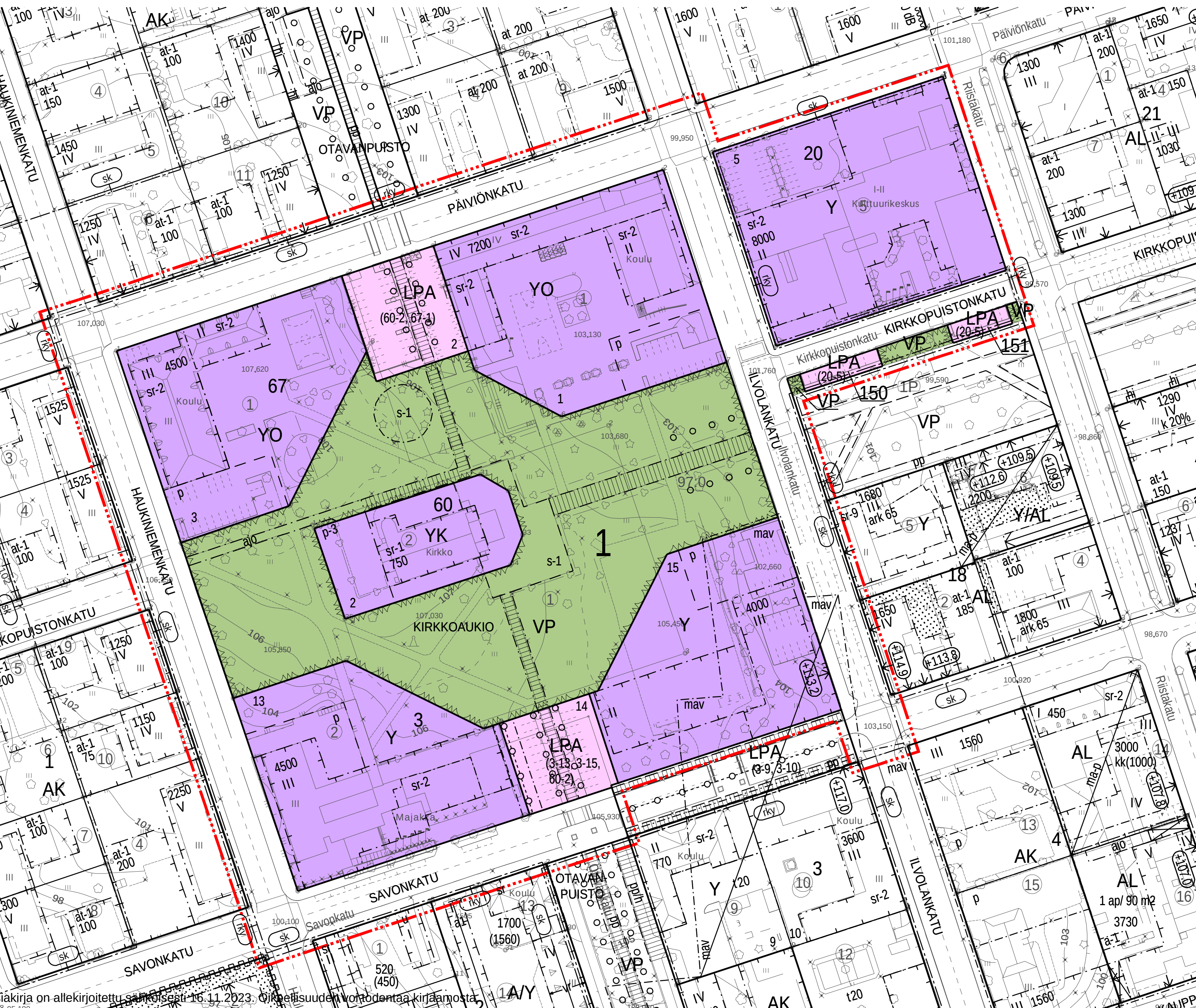
Lainvoimaisuus

Pöytäkirja nähtävänä Pöytäkirja on laitettu nähtäville 16.11.2023 Iisalmen kaupungin verkkosivuille <http://julkaisu.iisalmi.fi>

Tiedoksianto

Asianosaiset:

Y	Yleisten rakennusten korttelialue.	1	1	20	2	PÄIVIÖNKATU	750	II	+113.2		mav
YO	Opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.										
YK	Kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialue.										
VP	Puisto.										
LPA	Autopaikkojen korttelialue.										
	3 metriä kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.										
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.										
	Osa-alueen raja.										
	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.										

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti 16.11.2023. Viite: Iisalmen kaupungin korttelisuunnitelma 140/385.

○ ○ ○ ○	Säilytettävä/istutettava puurivi.
_____	Katu.
_____ ajo _____	Ajoyhteys.
	Yleiselle jalankululle varattu alueen osa.
p	Ohjeellinen pysäköimispaikka.
p-3	Ohjeellinen pysäköimispaikka, jolle saa sijoittaa toimintaan liittyvät huollon ja liikkumiseisteiden pysäköintipaikat.
○	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.
(60-2, 67-1)	Suluissa olevat numerot osoittavat korttelit/tonit, joiden autopaikkoja saa alueelle sijoittaa.
s-1	Säilytettävä alueen osa.
s-1	Ohjeellinen säilytettävä alueen osa.
sr-1	Suojeltava rakennus. Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen rakennus. Rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Korjaus- ja muutostöidenpiteistä tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.
sr-2	Suojeltava rakennus. Maakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen rakennus. Rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Korjaus- ja muutostöidenpiteistä tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.
sk	Kaupunki- tai kyläkuvallisesti tärkeä alue tai alueen osa.
rky	Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.

YLEISMÄÄRÄYKSET

KORTTELIA 3 KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

Tontilla 13 LUMA-keskuksen uudemman osan, eli sr-merkintään kuulumattoman osan, osalta rakennukseen kohdistuvat muutostyöt tulee sopeuttaa osaksi rakennuksen arkkitehtuuria massoittelem, muutokielen, materiaalien sekä väriytyksen osalta.

KORTTELIA 20 KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

Kulttuurikeskuksen suojeltavia sisätiloja ovat salitilat (117,121), keskeiset aula- ja lämpiötilat (101,102,103,104,114,192), kahvio (111-113) sekä keskeiset kirjastotilat (152-154,158, 251-252). Suojeltavissa sisätiloissa suojelu koskee tilajaon periaatteita ja aukotusta. Aula-, kahvio- ja lämpiötilojen osalta suojelu koskee myös lattia- ja seinämateriaaleja. Tarvittaessa näitä materiaaleja on mahdollista uusia alkuperäistä materiaalia mahdollisimman hyvin vastaavalla materiaalilla. Aula- ja lämpiötilojen alkuperäiset kiinteät kalusteet ja saltilojen pääovet tulee pyrkiä säilyttämään. Kirjaston tilassa 158 suojelu koskee aukotusta kattoikkunoiden osalta. Pohjoisen aulan (192) osalta suojelu koskee portaikon kaksikerroksista osuutta siten, että sen avoin tilallinen luonne säilyy. Numerot viittaavat huonetilalukuihin.

Kulttuurikeskuksen eteläpuolisen sisäntulopihan jäsentely tulee säilyttää.

KIRKKOAUKIOTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET (KORTTELIT 3, 60 JA 67 SEKÄ NIIDEN VÄLINEN PUISTOALUE (VP)):

Kirkkoaukion korttelialueille tulee laatia erilliset aukiosommitelmaa tukevat pihasuunnitelmat, joissa piha-alueet, joita ei rakenneta eikä käytetä pysäköintiin, tulee rakentaa puistomaisesti välittömästi aukiosommitelmaan liittyen. Myös pysäköintiin käytettävät alueet tulee jäsentää selkeästi ja sopeuttaa ympäristöön, osana aukiosommitelmaa.

Kirkkoaukion alueelle tulevien uudisrakennusten, rakennelmien ja rakenteiden sekä maaston pinnanmuotojen ja korkeusasemien tulee sopeutua aukion muihin rakennuksiin ja ympäröivään kaupunkirakenteeseen sekä huomioida alueen maisemalliset ja kulttuurihistorialliset arvot, kuten alueen funktionalistiset suunnitteluperiaatteet.

Kirkkoaukiolla avoimen maiseman erityispiirteet tulee säilyttää. Maisemaa tulee hoitaa pääosin avoimena. Kulkuväyliä, pintoja, materiaaleja, rakenteita ja istutuksia tulee hoitaa ja tarvittaessa uudistaa siten, että kokonaisuuden kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Toimenpiteiden tulee perustua aluetta koskevien suunnitelmien, toteutuksen ja säilyneisyyden tuntemukseen.	
Kirkon itäpäädyssä tulee säilyttää aukio (s-1).	
AUTOPAIKKOJA JA PYSÄKÖINTIÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET	
Y- ja YO-korttelialueilla autopaikkoja tulee toteuttaa 1 ap / 200 k-m2.	
Y-korttelialueilla autopaikkoja saa sijoittaa rakennuksen 1. kerrokseen ja ne saa toteuttaa asemakaavassa merkittyyn rakennusoikeuteen kuulumattomana.	
Y- ja YO-korttelialueilla autonsäilytystä varten saa rakentaa maanalaisia tiloja ja ne voidaan toteuttaa myös rakennusalan ulkopuolelle.	
Kortteleissa 3 ja 67 LPA-alueille osoitettujen kortteleiden autopaikat voivat olla päällekkäisvarauksia, koska autopaikkojen käyttö tulee olemaan eriaikaista pysäköintiin oikeutettujen kortteleiden käyttötarkoituksesta johtuen.	
TONTTIJAKO	
Alueella noudatetaan olemassa olevaa tonttijakoa / laaditaan erillinen tonttijako.	
ASEMAKAAVAN MUUTOS KOSKEE	
Iisalmen kaupungin 1. kaupunginosan kortteleita 20, 60, 65–67 ja 69 sekä niihin rajautuvia puisto- ja katualueita.	
ASEMAKAAVAN MUUTOKSELLA MUODOSTUU	
Iisalmen kaupungin 1. kaupunginosan korttelit 3 (osa), 20, 60, 67, 150 ja 151 sekä puisto- ja katualuetta.	
LUONNOS	
Käsittelyvaiheet ja päivämäärät: Ilmoitus vireilletulosta 08.09.2023 OAS nähtävillä alkua 11.09.2023 OAS nähtävillä päättyy 29.09.2023 Tekninen lautakunta 15.11.2023	
IISALMEN KAUPUNKI TEKNINEN TOIMIALA	1:1000
Suunnittelija: Hannele Kelavuori Piirtäjä: Heli Kärki	
Pohjakartan koordinaattijärjestelmä ETRS-GK27, korkeusjärjestelmä N2000. Pohjakartta täyttää MRL 54a §:n mukaiset vaatimukset.	Iisalmissa
mittauspäällikkö Arttu Haanketo	asemakaava-arkkitehti Hannele Kelavuori